

PREZYDENT BYDGOSZCZY
Rafał BRUSKI

P. Kocik-Wady
10408.1

Bydgoszcz, dnia 1 sierpnia 2016 r.

WOA-I.033.36.2016

Pan Radosław Ciechacki
Wójt Gminy Dąbrowa Chełmińska
ul. Bydgoska 21
86-070 Dąbrowa Chełmińska

W P L Y N E Ł O	
Sekretariat Urzędu Gminy w Dąbrowie Chełmińskiej	
Data	2016-08-04
Nr	80111
Załącznik	1
Podpis	

Muon Puro (PWS) / etc,

Działając na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2014 r. poz. 1195) przekazuję w załączeniu petycję wniesioną przez Pana Jana Rulewskiego – Senatora Rzeczypospolitej Polskiej, Pana Kosmę Złotowskiego – posła do Parlamentu Europejskiego oraz ponad dwieście dwadzieścia innych osób.

Przedmiotem petycji zatytułowanej „Upamiętnienie oporu chłopskiego pod zaborem pruskim i w okresie PRL-Izba Pamięci Oporu Chłopskiego.” oznaczonej datą 18 kwietnia 2016 r. sugestia / wskazanie, koniecznych zdaniem sygnatariuszy petycji obejmuje obszar, dla których właściwe są różne organy.

Miasto Bydgoszcz jest adresatem petycji w części dotyczącej:

- 1) Plastyczne oznakowanie Izby Pamięci Oporu Chłopskiego.
- 2) Zagospodarowanie piwnic i innych pomieszczeń, jako miejsca wizualnej projekcji wydarzeń wraz z odwzorowanym stołem rokowań i planszami z marca i kwietnia 1981 r. oraz wspólnie z innymi podmiotami:
- 3) Laboratorium Ziemi.

Zdaniem sygnatariuszy petycji, adresatem sugestii / wskazania zawartego na stronie piątej opisanego „IV. Laboratorium Ziemi.” są obok Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministra Edukacji i Szkolnictwa Wyższego, Ministra Rolnictwa, Miasta Bydgoszczy inne samorządy.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, przekazuję uwierzytelnioną kserokopię petycji w celu jej rozpatrzenia zgodnie z powołaną na wstępie ustawą.

Załącznik:

Uwierzytelniona kserokopia petycji.

Z cyfrowej kserokopii

Otrzymują:

- 1) Adresat,
- 2) Pan Jan Rulewski
Senator RP
Ul. Gdańska 32 / 5-5A
85-006 Bydgoszcz,
- 3) BRM,
- 4) WOA i ZP A/a.

MP
wz PREZYDENTA MIASTA

Maria Wasiak
Zastępca Prezydenta Miasta

SENATOR
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

JAN RULEWSKI

P. A. Kucińska
13.04.2016
Kierownik Biura
D
Dorota Glazik

Urząd Miasta Bydgoszczy
Referat obsługi
2016-04-18
47682/2016
308373

Metel: Ewel
h
Prezydent
Brusk
SEKRETARZ MIASTA
P. 12016
Edward Dobrowolski

URZĄD MIASTA BYDGOSZCZY
SEKRETARIAT PRZEWODNICZĄCY

wpl. data 18. 04. 2016
nr wpływu 47682

Przewodniczący Rady Miasta
Bydgoszczy
WYDZIAŁ ORGANIZACYJNO-ADMINISTRACYJNY
Prezydent Miasta Bydgoszczy

data wpływu 19-04-2016
nr wpływu HOA-1.152.89.2016

BCB
19.04.16
+ ADM
Plak. i m
konserwator

Na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U.2014.1195 z dnia 2014.09.05) przesyłam do rozpatrzenia petycję pn. "Podjąć działania na rzecz utworzenia Izby Pamięci Oporu Chłopskiego na Kujawach i Pomorzu w okresie PRL przy ulicy Dworcowej 87 w Bydgoszczy" podpisaną przez Jana Rulewskiego, Wojciecha Mojzesowicza, Telesfora Horodeckiego, Kosmę Złotowskiego, Krzysztofa Ardanowskiego, Bogdana Baszanowskiego oraz inne osoby- lista ponad 220 popierających wraz ze szkicem oznakowania kamienicy, w załączeniu do petycji.

SEKRETARZ MIASTA
Edward Dobrowolski

Adres do korespondencji:

Biuro Senatorskie
Senatora Jana Rulewskiego
ul. Dworcowa 87
85-009 Bydgoszcz

tel. 52 345 58 06
kom. 509 916 894

tel. kom. Senatora
509 916 893

Adres email:
rulewski@janrulewski.p

Wyrażamy zgodę na ujawnianie petycji na stronach internetowych organów władz, do których została skierowana.

Szczeble decyzyjne podczas prac nad petycją są wielorakie, stąd wnosimy, na podstawie art 6 w/w ustawy, o rozpatrzenie według właściwości.

URZĄD MIASTA BYDGOSZCZY
SEKRETARZ MIASTA

wpl. data 18. 04. 2016
nr wpływu 47682
ilość załączników sz. ....

Z poważaniem

Jan Rulewski

przedstawiciel

podpisanych osób

Bydgoszcz 18.04.2016 r.

SEKRETARZ MIASTA

Edward Dobrowolski

URZĄD MIASTA BYDGOSZCZY
Biuro Kierury Bydgoskiej

wpl. data 20-04-2016 (1)
nr wpływu .....
ilość zał. .... podpis .....

Prezydent
Brusk

Petycja

Bydgoszcz, 18.04.2016 roku.

Autorzy: Jan Rulewski, Wojciech Mojzesowicz, Telesfor Horodecki, Krzysztof Ardanowski, Kosma Złotowski, Baszanowski i inni /ponad 220 podpisów/

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
Minister Edukacji i Szkolnictwa Wyższego,
Minister Rolnictwa,
Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
Rada Miasta Bydgoszczy
Prezydent Miasta Bydgoszczy
Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego
Inne samorzady.

Przedmiot petycji:

Upamiętnienie oporu chłopskiego pod zaborem pruskim i w okresie PRL-Izba Pamięci Oporu Chłopskiego

Miejsce – Bydgoszcz, ul Dworcowa 87 (była siedziba Chłopskiego Komitetu Strajkowego w marcu 1981 roku) oraz chodnik przed siedzibą i podwórze posesji.

Cel petycji:

- upamiętnienie wydarzeń związanych z zachowaniem własności indywidualnej rolników i poczucia polskości na terenach województwa kujawsko-pomorskiego, w wersji rozwiniętej na terenach byłego zaboru pruskiego;
- stworzenie platformy do debat publicznych, dialogu społecznego mieszkańców miast i wsi;
- promocja, pokazy i sprzedaż produktów, wytworów wsi, w szczególności polskiego jadała, z przeznaczeniem zysków na cele stowarzyszeniowe i społeczne;

Stowarzyszenie "Izba Pamięci Oporu Chłopskiego"
Bydgoszcz

dnia 21-07-2016 1

Zespół Prawny
Urząd Miasta Bydgoszczy
Radca Prawny Zbigniew Cuciowski

- w wersji rozwiniętej, zbudowanie Laboratorium Ziemi - jako ogólnopolskiego centrum krzewienia wiedzy o ziemi, jej uprawie, wykorzystywania zasobów rolnych i hodowlanych, przetwórstwa płodów rolnych, ochrony środowiska wiejskiego, zdrowej żywności, promocji współczesnych kierunków konsumpcji żywności, zagrożeń i osiągnięć, prowadzenie warsztatów z bezpośrednim udziałem gości, w szczególności dzieci i młodzieży.

Etapy powstawania Izby Pamięci Oporu Chłopskiego.

I. Plastyczne oznakowanie Izby Pamięci Oporu Chłopskiego.

Adresat I punktu petycji – Organy samorządu Miasta Bydgoszczy

Wnosimy, aby w związku z przewidywanym remontem kamienicy przy ul. Dworcowej 87, w której 67 % udziałów posiada Administracja Domów Miejskich „ADM” sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy, nastąpiło plastyczne oznakowanie kamienicy, jako miejsca Wydarzeń Bydgoskiego Marca 1981.

Oznakowanie stanowiłby mural wykonany w sposób trwały, zajmujący 1/3 frontu kamienicy. Grafika muralu nawiązywałaby do powszechnie znanego logo, drzewa z odradzającą się Polską, które jest własnością Biura Senatorskiego Jana Rulewskiego oraz zawierałaby napis będący cytatem z Roty: „Nie rzucim ziemi skąd nasz ród...” Dolna część fasady /cokół/ byłby ozdobiony reliefem przedstawiającym postaci i wydarzenia z owego okresu.

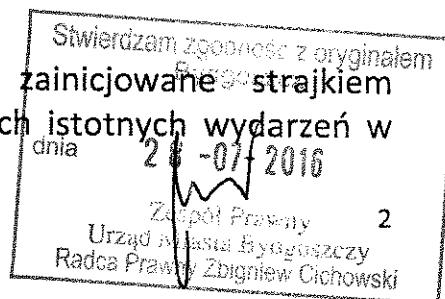
Ewentualnie możliwa byłaby też konstrukcja z planszy metalowej osłaniająca wejście, widoczna z dwóch stron dla przechodniów.

Plastyczne oznakowanie kamienicy obrazuje załączony do petycji szkic.

Ponadto i - przy kamienicy wystawiony byłby historyczny wóz milicyjny, podkreślający walkę chłopów o prawa podmiotowe. Milicyjna nyska zlokalizowana przy ulicznej zatoczce byłaby przekrojona wzdłuż (odstłonięta), tak aby jej wnętrze ukazywało sylwetki milicjantów z grupy ZOMO, wyposażonych w niezbędne atrybuty do łamania oporu (odlane fantomy). W wozie można by umieścić aparaturę oświetleniową oraz przewidzieć też projekcje multimedialne, np. historyczne zdjęcia na kamienicy.

UZASADNIENIE

Wydarzenia Bydgoskiego Marca 1981 r. zainicjowane strajkiem okupacyjnym w siedzibie ZSL stanowią jedną z trzech istotnych wydarzeń w

okresie rewolucji solidarnościowej. Historycy oceniają, że w tych wydarzeniach brało udział w sumie około 17 mln osób. Wydarzenia, przez liczny udział mieszkańców Bydgoszczy i chłopów z całej Polski, są znakiem tożsamości pokolenia.

Co roku, w tym miejscu gromadzą się władze miasta i władze województwa oraz organizacje pozarządowe, by uczcić pamięć o wydarzeniach i ich uczestnikach.

Tymczasem nie dość, że miejsce jest mało rozpoznawalne, to okolicznościowe wiązanki z biało-czerwonymi szarfami leżą bezwładnie na ulicy !

II. Zagospodarowanie piwnic i innych pomieszczeń, jako miejsca wizualnej projekcji wydarzeń wraz z odwzorowanym stołem rokowań i planszami z marca i kwietnia 1981 r.

Adresat II punktu petycji –Organy samorządu Miasta Bydgoszczy

Pomieszczenia służyłyby do prowadzeniu debat publicznych przez stowarzyszenia lub kluby z uwzględnieniem dialogu między miastem i wsią. Uzupełnieniem byłaby prowadzona działalność handlowa, gastronomiczna lub promocja żywności polskiej, jako podstawa materialna działalności.

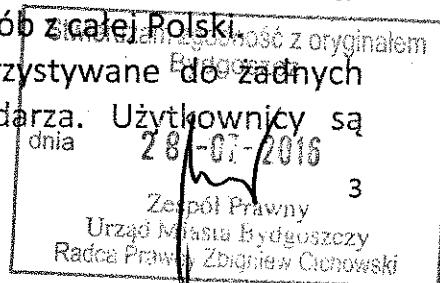
W zależności od popularności, przestrzeń na zapleczu mogłaby być wykorzystana np. na wystawy. Miasto wynajmowałoby owe pomieszczenia na preferencyjnych warunkach, właścicielom lub dzierżawcom, w tym organizacjom pozarządowym.

UZASADNIENIE

Przekrój społeczno-gospodarczy województwa dowodzi silnego żywiołu chłopskiego. Doświadczeniem lat 80 był silny związek solidarnościowy jego oraz robotników. Mentorem tych zmian był kościół katolicki. W Bydgoszczy nie ma miejsca ani tradycji prowadzenia wspólnego dialogu. Władze miasta powinny wyznaczyć takie miejsce spotkań, gdzie następowałaby integracja mieszkańców województwa wokół jego stolicy. Uniwersytet Technologiczno – Przyrodniczy ,Uniwersytet Mikołaja Kopernika, oraz Uniwersytet Kazimierza Wielkiego byłyby podmiotami wzmacniającymi merytoryczny i naukowy zakres dialogu – zarówno w zakresie przyrodniczym czy rolnym, jak i społeczno – politycznym i historycznym.

Dogodność położenia, przy dworcu kolejowym umożliwia dobry dostęp zarówno dla mieszkańców Bydgoszczy, jej okolic oraz osób z całej Polski.

W chwili obecnej piwnice od lat nie są wykorzystywane do żadnych celów. Wręcz straszą bałaganem i brakiem gospodarza. Użytkownicy są

zadłużeni na wielotysięczne kwoty. W związku z tym możliwy jest wykup, historycznie przeznaczonych piwnic, na cele społeczne. Lokal na przedstawione cele powinien być prowadzony przez stowarzyszenie, które utrzymywałoby się z działalności handlowej, np. promującej polską żywność

Bliskość dworca stwarza dodatkowy popyt na tego rodzaju usługi. Wyposażenie lokalu w historyczne fakty byłoby przypomnieniem i refleksją nad życiem mieszkańców i sąsiadów.

Przestrzeń projekcji merytorycznej obejmowałaby lata 1981 -1989.

III. Izba Pamięci Oporu Chłopskiego pod zaborami i w okresie PRL-u.

Adresat petycji: Organy Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

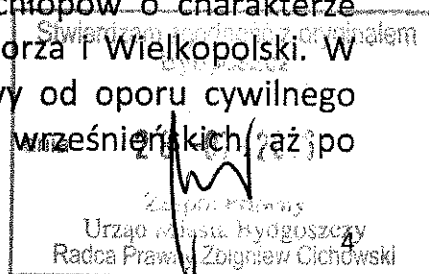
Wnosimy o powołanie Izby Pamięci Oporu Chłopskiego w postaci **muzeum**, przedstawiającej dzieje chłopów, którzy bronili ojczyzny w czasach zaboru pruskiego, okresu totalitarnego panowania komunistów, aż do 1989 roku. Zbiory powinny przedstawiać zarówno opór jak i organiczne inicjatywy w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej, oświatowej np. Uniwersytety Ludowe, powinno być miejsce w ekspozycji na działalność Hakaty, przesiedlenia ludności polskiej ze wsi w okresie okupacji.

Okres komunizmu to różne formy kolektywizacji i prześladowań na rzecz rugów chłopskich. Przypomnienia zwiedzającym wymaga sprawa sfałszowanych wyborów, zakończonych tragicznymi prześladowaniami PSL z Mikołajczykiem na czele. Szczytowym momentem była działalność chłopów w okresie Bydgoskiego Marca 1981 r. gdzie tu, w Bydgoszczy na ul. Dworcowej 87 za stołem negocjacyjnym wymuszono powstanie niezależnej siły chłopskiej.

Symbolem określającym te działania powinien stać się wóz Drzymały z zaprzęgiem konnym (atrapa) i odpowiednim wyposażeniem. Miejsce postoju wozu - tuż przed dworcem przy wejściu na sąsiadującą działkę z kamienicą nr 87. W początkowym okresie (np. miesiąc) ze względu na usytuowanie, wóz powinien być żywym punktem informacyjnym, atrakcyjnym drogowskim (może z jadłem, produktami, albo chociaż ulotką muzeum) kierującym dalej do kamienicy przy Dworcowej 87.

UZASADNIENIE

Historia tych ziem obfituje w liczne zmagania chłopów o charakterze społecznym i narodowościowym na terenie Kujaw Pomorza i Wielkopolski. W trakcie kilkunastoletniej walki rodziły się różne inicjatywy od oporu cywilnego (wóz Drzymały, po uniwersytety ludowe, bunt dzieci wresznieńskich) aż po

powstanie wielkopolskie. Czasy powojenne – PRL to walka o zachowanie własności chłopskiej przed kolektywizacją, importowana z obcego państwa ZSRR.

W zmaganiach ofiarami padali również mieszkańcy miast, gdyż narzucane wzorce obniżały możliwości aprowizacji. Stąd podjęta w 1981 roku wspólna walka w ramach struktur solidarnościowych, rodziła poczucie dialogu a następnie wspólnych zmagania. Finałem było to o co walczyli chłopi, których wspierali mieszkańcy miast i kościół . Bezpieczeństwo żywnościowe kraju . Nawet więcej, chłopi ubezpieczają, poprzez eksport nadwyżek, bezpieczeństwo żywieniowe Europy.

Dlatego konieczne jest, poprzez ekspozycje muzealne, pokazać, że wolność suwerenność przynosi dobrostan społeczny i uruchamia gospodarność. Czyni z ziemi fundament polskości. Muzeum powinno funkcjonować w ramach porozumienia z samorządem Wielkopolskim, gdyż na przestrzeni objętym ekspozycją, ziemie te stanowią jeden organizm polityczny i społeczny.

Ekspozycje powinny mieć nowoczesny przekaz multimedialny.

IV. Laboratorium Ziemi.

Adresat III petycji: Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Edukacji i Szkolnictwa Wyższego, Rolnictwa, organy Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Wielkopolskiego , Miasta Bydgoszczy, inne samorzady.

Wnosimy, aby na zapleczu budynku przy ul. Dworcowej 87, w kierunku byłej zajezdni tramwajowej, przy wykorzystaniu przestrzeni przed dworcem Bydgoszcz Główna, powstałoby Laboratorium Ziemi . Byłaby to placówka kulturalno-wychowawcza, przekazująca wiedzę o narodzinach ziemi, ewolucji jej uprawy, jej płodów i jej wpływie na rozwój cywilizacji.

Ukazanie roli żywności i jej pozyskiwanie, a także wpływ na rozwój człowieka ma unaocznnić i uzasadnić wolę Polaków w jej utrzymaniu i jej ochronie. Wielopostaciowe, żywe instalacje powinny oddawać potrzeby ochrony środowiska wiejskiego. Ekspozycje powinny wskazywać na prawidłowe i zdrowe korzystanie z jej dóbr. Nowoczesne przekazy służyć mają uświadamianiu zwiedzającym i uczestnikom warsztatów jaką rolę pełni praca przy uprawie, zbiorze i magazynowaniu oraz obrocie żywności. Jej uszlachetniania substancjami pozaustrojowymi dla roślin i zwierząt.

Młodzież i dorośli mogliby przeprowadzać eksperymenty na żywo i badania ich wyników w laboratoriach, pracowniach i na komputerach.

Sprawdzam zgodność z oryginałem Bydgoszcz	
dnia	28 07-2016
Zespół Prawny Urząd Miasta Bydgoszczy Radca Prawny Zbigniew Cichowski	

Wzorem Centrum Kopernika uczestnictwo miałyby charakter zorganizowany bądź indywidualny. Działalność uzupełniana byłaby przez seminaria, spotkania, a nawet promocje płodów ziemi.

Budowla wzniesiona powinna być głównie ze środków europejskich. Zaś jej funkcjonowanie ze środków ministerstw j.w. oraz samorządów województw i innych. W województwie kujawsko-pomorskim i wielkopolskim funkcjonują uniwersytety i inne uczelnie, które mogłyby nieść pomoc merytoryczną dla usług naukowych Laboratorium.

Tereny wskazane jako miejsca inwestycji, w chwili obecnej wymagają rewitalizacji, gdyż osadzone budowle są wiekowe i o niskiej wartości użyteczności.

Zdaniem autorów petycji Laboratorium powinno mieć kształt kuli odwzorowującej ziemię z otoczeniem przyrodniczym ukazującym jej bogactwo, woda, park, tereny zielone. Tereny byłyby atrakcyjnym miejscem spędzania czasu dla mieszkańców Bydgoszczy i jej gości.

Tereny przydworcowe powinny być przystosowane do licznej grupy zwiedzających.

UZASADNIENIE

W Polsce nie występuje tego typu instytucja, a więc powinna mieć charakter ogólnopolski. Polska gospodarka w dużej mierze oparta jest na ziemi. W chwili obecnej gospodaruje na niej 1380 tys. gospodarstw. Przemysł przetwórczy jest dalszym argumentem za oswojeniem obywateli, zarówno z gospodarką, jak i kulturą wsi.

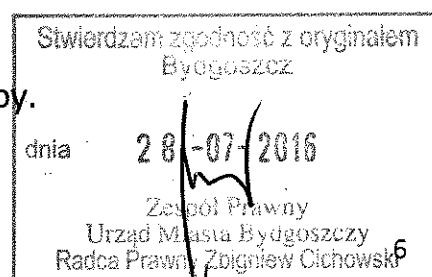
Podniesienie poziomu wiedzy o ziemi wpłynie mobilizująco na rzecz edukacji i prac w rolnictwie oraz w gospodarce żywnościowej. Potencjał Polski, w tym zakresie jest znaczący dla Europy, a zatem trzeba wykorzystać maksymalnie nasze możliwości na polskim bogactwie, jakim jest ziemia ojczysta.

Instalacje i budynek opisane we wcześniejszych etapach uzasadniają jak wartościowa, wręcz patriotyczna, jest chęć Polaków do posiadania ziemi, wyznacznika wolności i suwerenności, zwornika stabilności państwa i narodu.

Tereny wskazane w petycji o wiekowym żywocie wymagają rewitalizacji, a nawet głębokiej przebudowy.

Finansowanie byłoby z budżetu państwa, samorządów wojewódzkich, miasta Bydgoszczy i sąsiednich.

Prosimy o przychylne rozpatrzenie naszej prośby.

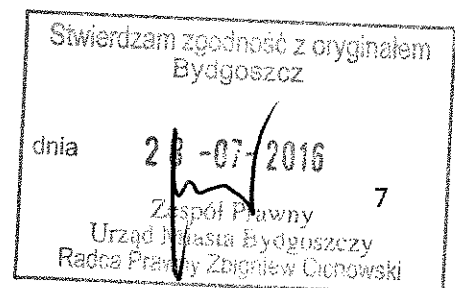
W imieniu podpisanych osób
Jan Rulewski

W załączeniu:

1. Szkic oznakowania kamienicy.
2. Podpisy osób.

Uwagi:

- kwiaty z szarfami zawsze leżą na chodniku, jeśli tablica pamiątkowa jest na ścianie frontowej budynku
- inicjatywa powinna mieć charakter ponadpartyjny, a partnerami władz miasta powinny być te siły polityczne (PO, PSL i PiS), które czują się spadkobiercami idei Solidarności 1980-1981.

W

BYDGOSKI

1981

MILICJA

DZIAŁ
OPORT
CHŁOPSKIEGO

NIE RZUCIM ZIEMI SPOD NASZ POD